

Spechten en gevels

**Literatuur onderzoek naar het beschadigen van gebouwen
door spechten
in opdracht van Bond voor Pleisterbouw**

6 november 2025 - Public

Contactpersoon

ARCADIS
Consultant Ecology

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 220
3800 AE Amersfoort
Nederland

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Methodologie	5
3	Resultaten	6
3.1	Spechten	6
3.1.1	Grote bonte specht	6
3.1.2	Roffel gedrag	7
3.1.3	Interesse in gevels	7
3.2	Halsbandparkiet	8
3.2.1	Algemeen	8
3.3	Bekende schade gevallen	9
3.3.1	Algemeen	9
3.3.2	Eigenschappen van kwetsbare huizen	9
3.3.2.1	Geveltype	9
3.3.2.2	Soort schade	9
3.3.2.3	Afwerkingstype	10
3.3.2.4	Omgeving	10
3.4	Oplossingen	10
3.4.1	Type oplossingen	10
3.4.2	Effectiviteit oplossingen	10
4	Conclusie	12
5	Discussie	13
6	Bibliografie	14
	Colofon	16

1 Inleiding

Spechten (*Picidae*) zijn vogels die in heel Nederland te vinden zijn. Het leefgebied strekt van beboste gebieden tot de stedelijke omgeving. De afgelopen jaren zijn er meerdere observaties gedaan in Nederland van spechten (voornamelijk de grote bonte specht) die gaten maken in de gevelbekleding van gebouwen. Ook in het buitenland zijn er bekende gevallen van spechten die, onder andere, gevelbekleding beschadigen met hun drum gedrag. De beschadigingen van de gevelbekleding is ongewenst aangezien dit kan leiden tot bijvoorbeeld het binnendringen van water, schimmel, een verminderd aanzicht en algemene overlast. Hierbij komt ook dat in Nederland de halsbandparkiet (*Psittacula krameri*), een exotische soort, ook interesse toont in de gaten die de specht achterlaat. De halsbandparkiet maakt gebruik van de nestholten van de specht en vergroot daarnaast deze gaten door eraan te knagen. Dit leidt over het algemeen tot een verslechtering van de situatie.

Een bedrijf dat problemen ondervindt van spechtenschade is STO Isoned. STO Isoned is wereldwijd marktleider in gevelisolatiesystemen. Jaarlijks worden in Nederland 300 gebouwen voorzien van deze gevelstrips. Het systeem bestaat uit een isolatiepakket afgewerkt met minerale steenstrips en mortel. Deze strips zijn goedkoper en hebben een lagere CO₂ impact vergeleken met baksteen. Echter, tonen spechten interesse in de gevels en maken hier gaten in (Figuur 1). De gaten worden in sommige gevallen overgenomen en groter gemaakt door halsbandparkieten.

Om deze beschadigingen te voorkomen is het nodig om de specht te weren van de gevelbekleding. Voordat oplossingen toegepast worden, is het belangrijk om hier eerst onderzoek naar te doen. Dit onderzoek start met een literatuurstudie naar de soorten die gevelschade veroorzaken en naar bestaande oplossingen. Ook zal worden gekeken naar waarom spechten dit gedrag vertonen en hoe de spechtenpopulatie op locatie in elkaar zit. De rol van de halsbandparkiet zal ook worden onderzocht.

Figuur 1: Voorbeelden van spechtenschade in de gevelstrips van STO Isoned. In de linker foto is een specht actief bezig een nest te maken.

2 Methodologie

Deze studie zal bestaan uit een literatuuronderzoek. Het literatuuronderzoek zal voornamelijk bestaan uit het begrijpen waarom spechten interesse hebben in de gevels en hoe dit mogelijk kan worden voorkomen. Hiervoor wordt eerst gekeken naar waarom een specht hamer gedrag vertoont. Door verkregen beeldmateriaal wordt verwacht dat de grote bonte specht de voornaamste spechten soort is die interesse toont in de gevels. Samen met het feit dat dit de meest voorkomende spechtensoort in Nederland is, zal op deze soort gefocust worden in het onderzoek. Dit zal onder andere gedaan worden door een beschrijving van de grote bonte specht verspreiding in Nederland. Tijdens het veldonderzoek zal ook worden gekeken of andere spechten soorten ook interesse tonen in de gevels. Naast de grote bonte specht zal ook gekeken worden naar de rol van de halsbandparkiet. Vervolgens zullen bekende gevallen in binnen- en buitenland worden geanalyseerd. Hier zal bijvoorbeeld worden onderzocht of spechten een voorkeur hebben voor een bepaald(e) materiaal, kleur of locatie. Dit zal hoofdzakelijk gedaan worden aan de hand van wetenschappelijke literatuur. Bij de bekende gevallen wordt ook gekeken of oplossingen zijn gevonden en in hoeverre deze oplossingen werken.

Met de vergaarde kennis wordt het mogelijk om een inschatting te maken welke gevels een grotere kans hebben op interesse van spechten. Ook zal inzicht worden verkregen in welke oplossingen het beste werken. Er wordt verwacht dat de grootste kans van slagen komt door een combinatie van het weren van de specht op de gevel en het bieden van alternatieven (nestkast of materiaal om op te drummen).

De volgende onderzoeksvragen zullen worden beantwoord in dit onderzoek:

Welke rol speelt het natuurlijke gedrag van spechten bij schade in gevelbekleding?

Wat is de rol van de halsbandparkiet bij schade in gevelbekleding?

Wat zijn de kenmerken van bekende schade gevallen in binnen- en buitenland?

Hoe effectief zijn de getroffen maatregelen?

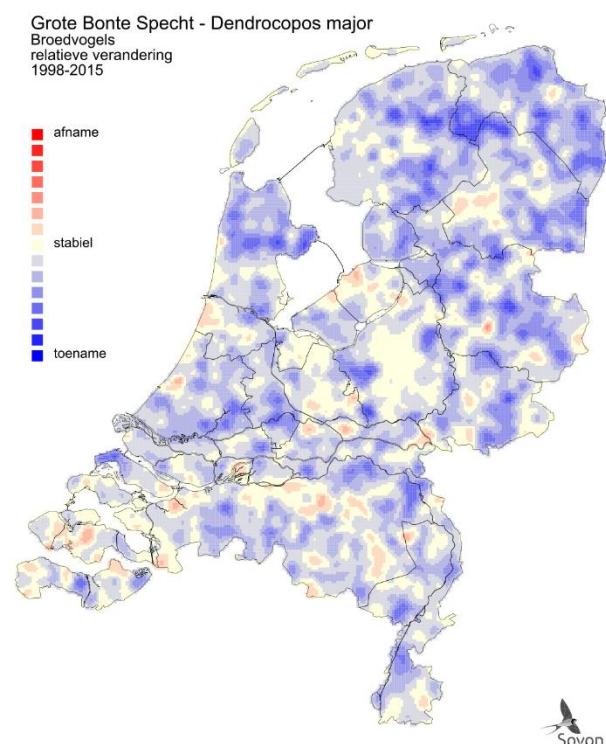
3 Resultaten

3.1 Spechten

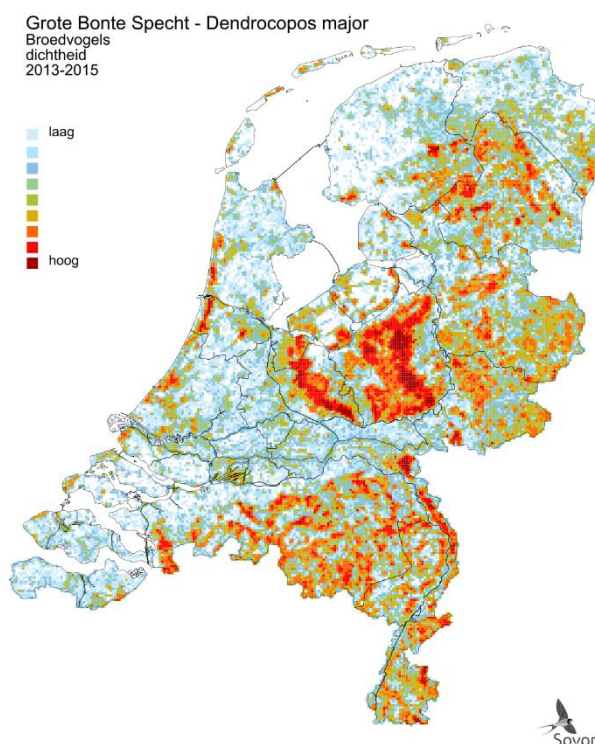
Spechten zijn kleine- tot middelgrote vogels die deel uitmaken van de *Picidae* familie. Spechten zijn in Nederland een beschermde diersoort (Wet natuurbescherming). De vogels komen voornamelijk voor in beboste gebieden. In Nederland leven zes soorten spechten: grote bonte specht, middelste bonte specht, kleine bonte specht, zwarte specht, groene specht en de draaihals. Van deze soorten is de grote bonte specht (*Dendrocopos major*) de meest voorkomende. Spechten zijn opportunisten die leven van dierlijk voedsel (bijv. larven) en plantaardig voedsel (bijv. zaden). Dit is onder andere afhankelijk van de seizoenen en het leefgebied. Spechten staan met name bekend om hun tik, hamer en drum gedrag.

3.1.1 Grote bonte specht

De grote bonte specht (*Dendrocopos major*) is een middelgrote vogel (23 tot 26 cm) die kan worden herkend aan een zwart-wit verenkleed met een rode anaalstreek. Mannetjes hebben een rode vlek op het achterhoofd (vrouwtjes niet). In Nederland is de specht een inheemse soort die normaliter voorkomt in beboste gebieden. Door verkleining van habitat en adaptatie vermogen is de specht ook veel te vinden in de stedelijke omgeving. Dit is ook te zien aan een gemiddelde stijging in de dichtheid van de grote bonte spechten populatie in en rondom te stedelijke omgeving (zie Figuur 3 en Figuur 2) (SOVON, 2023b). Vergeleken met de populatie in 1990 is de grote bonte specht populatie (broedend en niet broedend) ongeveer verdubbeld (factor 2.3 en 1.9) (SOVON, 2023c).

Figuur 3: Relatieve veranderingen in broedende grote bonte specht populaties in Nederland tussen 1998 en 201 (SOVON, 2023c).

Figuur 2: Dichtheid van broedende grote bonte spechten in Nederland tussen 2013 en 2015 (SOVON, 2023b).

De grote bonte specht broedt in uitgehakte nestholtes in boomstammen. De specht prefereert zachtere boomsoorten. Ze broeden in allerlei gebieden zolang er genoeg voedsel en zacht en/of dood hout in de omgeving is. De broed begint vanaf april en duurt 10-12 dagen. Elk jaar wordt een nieuwe nestholte gemaakt. In de warmere periodes (voorjaar en zomer) bestaat het dieet van de spechten vooral uit insecten. In de koudere periodes (herfst en winter) eten de spechten vooral zaden van naaldbomen. Ook maken ze tijdens deze seizoenen gebruik van voedertafels (Vogelbescherming Nederland, 2023a).

3.1.2 Roffel gedrag

Spechten staan bekend om hun tik, hamer en roffel gedrag. Ook de grote bonte specht vertoont dit gedrag. Er zijn meerdere redenen waarom spechten dit gedrag vertonen.

Mannetjes spechten roffelen vaak om hun territorium af te bakenen. Dit gedrag wordt voornamelijk gezien vlak voor het broedseizoen. Dezelfde mannetjes roffelen tijdens deze periode ook vaak om een partner te vinden. Deze periode begint eind december en duurt tot het broedseizoen (april tot mei). Tijdens deze periode zijn ook de vrouwtjes aan het roffelen. Deze roffel is zachter en over het algemeen samen met een mannetje (SOVON, 2023a). Om een nest te maken, hamert de specht een hol in een zacht materiaal (normaliter een boom). Dit gebeurt tijdens dezelfde periode als het roffelen om een partner te vinden. Het maken (uithakken) van een nest duurt over het algemeen 14 tot 25 dagen. Dit geluid kan worden herkend aan harde, duidelijke en rustige kloppen (SOVON, 2023a). In de warmere periodes is de specht vaak ook actief aan het hameren. Hier zoekt het naar insecten en andere ongewervelden in dode bomen of achter boomschors.

3.1.3 Interesse in gevels

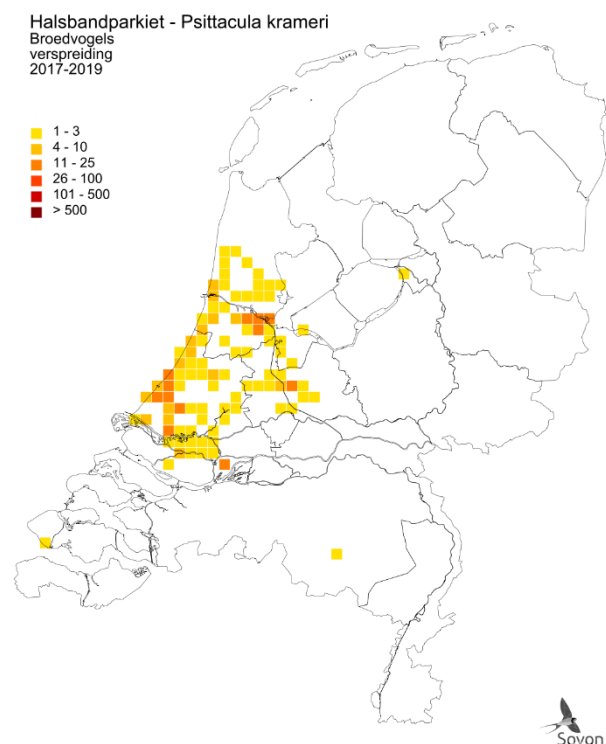
In de afgelopen decennia is er melding gedaan van spechten die interesse tonen gevels van huizen. Hierbij hamert de specht op de gevels en laat hierdoor een gat achter. Het is momenteel nog onbekend waarom spechten dit doen. Maar hoogstwaarschijnlijk gaat het hier om één van de redenen benoemd in 3.1.2. Overigens kan dit ook meerdere redenen hebben. Onderzoekers denken dat spechten interesse hebben in gevels door de achteruitgang van de habitat van spechten. Hierdoor gaan spechten op zoek naar alternatieven (Harding et al., 2003). Er zijn meldingen gemaakt van gaten in houten, gepleisterde en minerale gevels. Gezien er van ongewervelden niet wordt verwacht dat deze achter gepleisterde en minerale gevels leven is het niet aannemelijk dat de specht hierin hamert om voedsel te zoeken. Achter de gevels zit vaak een holle ruimte ter isolatie, mogelijk dient deze als klankkast. Dit is wellicht interessant voor de specht om een territorium af te bakenen of een partner te zoeken. Door de klankkast reikt het geluid verder dan normaal. Deze holte zorgt ook voor dat de specht mogelijk een nest kan maken achter de gevel. Hoogstwaarschijnlijk is de interesse in gevels een combinatie van verschillende soorten gedrag (Harding et al., 2007). De volgende hypothesen kunnen een reden zijn waarom spechten interesse hebben in de gevels:

- Weinig bomen in de buurt om een nest te bouwen en/of te rusten.
- De spechten populatie in de omgeving is groot (leidt tot competitie voor nestplaatsen).
- Holen in gevels geven extra bescherming tegen predatoren.
- Warmte van isolatie geeft extra bescherming tegen koud weer.
- De gevel is van zacht materiaal gemaakt en makkelijk te doorbreken.
- Er zitten insecten of andere voedselbronnen in de gevel (waarschijnlijk niet het geval in de STO Isoned casus).
- Holle gevels bootsen het roffelen tegen een boom na.

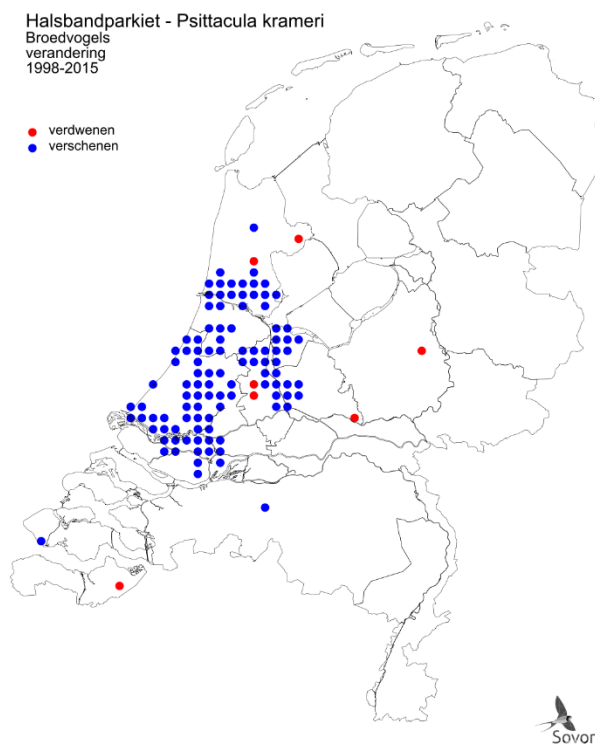
3.2 Halsbandparkiet

3.2.1 Algemeen

De halsbandparkiet (*Psittacula krameri*) is een herkenbare vogel (39 tot 43 cm) die hoort bij de papegaaiachtigen. De halsbandparkiet kan herkend worden aan het groene verenkleed, puntige staart en de rode snavel. Het zijn luidruchtige vogels. De halsbandparkiet is in Nederland een exotische soort. De parkieten zijn als kooivogels vanuit Afrika en Zuid-Azië naar Nederland gehaald. Hiervan zijn een aantal ontsnapt en/of vrijgelaten en deze hebben populaties gevormd (Vogelbescherming Nederland, 2023b). In Nederland komt de halsbandparkiet vooral voor in en rondom de Randstad (met name Den Haag en Amsterdam) (Figuur 5). Ook is er nog steeds een sterke stijging te zien in de populatiegrootte (Figuur 4).

Figuur 5: Verspreiding van de halsbandparkiet (broedparen) in Nederland tussen 2017 en 2019 (SOVON, 2023a).

Figuur 4: Veranderingen in de halsbandparkiet populatie (broedparen) in Nederland tussen 1998 en 2015 (SOVON, 2023b)

Het leefgebied van de halsbandparkiet bestaat vooral uit stadsparken en tuinen. In Nederland is de vogel, vooral in de winter, afhankelijk van bijvoeding. Dit is ook één van de redenen waarom de vogel niet in de buitengebieden voorkomt. Het dieet van de halsbandparkiet bestaat uit bloemen, vruchten en zaden (Vogelbescherming Nederland, 2023b). Er zijn observaties van halsbandparkieten die cement korrels uit de voegen van muren knagen. Er wordt gedacht dat de parkieten deze korrels gebruiken als gastrolieten (stenen die helpen met het fijnmalen van voedsel in de maag). Het zou ook kunnen dat de halsbandparkiet aan de voegen knagen om mineralen op te nemen (Vroege Vogels, 2022).

Het broedseizoen van de halsbandparkiet ligt tussen januari en juni en het broeden duurt 22 tot 24 dagen. De parkieten broeden voornamelijk in natuurlijke holtes in bomen rondom parken, nestkasten en muurmissen. Hierbij concurreert de halsbandparkiet met onder andere spechten, uilen en boomkruipers. Halsbandparkieten kunnen zelf hopen in boomstammen uitknagen (zachte boomsoorten). Maar halsbandparkieten worden in Nederland vooral gezien als secundaire hopenbroeder en prefereren al bestaande hopen (met name van spechten) (Strubbe & Matthysen, 2007). Bij het overnemen van bestaande nesten knaagt de parkiet het hol vaak nog extra uit. In Amsterdam is bevonden dat halsbandparkieten in spouwmuren broeden. Ook vergroten de parkieten, waar nodig, de openingen van nestkasten (van Kleunen et al., 2010).

3.3 Bekende schade gevallen

3.3.1 Algemeen

Zoals eerder genoemd, laten spechten interesse zien in gevels. De gaten die de spechten achterlaten in de gevels worden beschreven in verschillende landen (bv. Verenigde Staten, Zweden, Duitsland en Nederland) (Jonkers & Bieshaar, 2014; Strubbe & Matthysen, 2007). Dit laat zien dat het een veelvoorkomend probleem is. Veel van de beschreven gevallen worden in landelijke gebieden aangetroffen. Dit komt waarschijnlijk omdat de spechten populatie in landelijke gebieden vaak hoger is dan in stedelijke gebieden. In Nederland daarentegen zijn de meeste gevallen in de Randstad beschreven. Dit heeft waarschijnlijk te maken met de verschillende bouwmaterialen die worden gebruikt in de verschillende landen. In het buitenland wordt de schade vooral gezien aan houten gevels en pleisterwerk. In Nederland staan veel gebouwen die zijn gebouwd met baksteen en beton (ook in landelijke gebieden). Dit is minder aantrekkelijk voor de specht. Wel zijn gevallen beschreven van spechten die gebouwen beschadigen in Nederland (van der Wal, 2013). De meeste gevallen bevinden zich in en rondom Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht. In Nederland zijn ook gevallen van spechten die straatmeubilair gebruiken om op te roffelen (territorium afbakenen). Waarschijnlijk omdat het straatmeubilair werkt als een soort klankkast.

De afgelopen decennia worden in Nederland steeds meer andere bouwmaterialen (zoals pleisterwerk en minerale strips) gebruikt in de constructie van gebouwen. Het gebruik van andere bouwmaterialen, samen met een groei in de spechten populatie, heeft ertoe geleid dat er meer spechtschade gevallen voorkomen. Een bedrijf dat minerale gevel strips produceert, heeft sinds 2004 al 23 gevallen van spechtschade gerapporteerd. Op een aantal van deze locaties is ook melding gemaakt dat halsbandparkieten de gaten van de spechten groter maken en in gaan nestelen. Ook zijn er gevallen gezien waarbij halsbandparkieten gaan knagen aan de voegen in de gevel strips.

3.3.2 Eigenschappen van kwetsbare huizen

Om meer te weten te komen over waarom spechten interesse hebben in gevels is het belangrijk om de schade gevallen met elkaar te vergelijken. Een Amerikaans onderzoek uit 2009 heeft gekeken naar de eigenschappen van huizen die vatbaar zijn voor spechtschade (Harding et al., 2003). In dit onderzoek zijn 1185 huizen geobserveerd waarvan 33% spechtschade had. Het onderzoek heeft gekeken naar geveltype, soort schade, afwerkingstype, kleur en de omgeving eigenschappen.

3.3.2.1 Geveltype

De vatbaarheid voor spechtschade laat een duidelijk verschil per geveltype zien. Huizen met een multiplex gevel hebben de grootste kans op schade (73 procent). Dit wordt gevolgd door houten dakspanen (60 procent), houten planken (45 procent), potdeksel betimmering (29 procent) en niet-hout materialen (21 procent) (Harding et al., 2003).

3.3.2.2 Soort schade

Gevonden is ook dat de soort schade afhankelijk is van het geveltype (Figuur 6). Hier is te zien dat spechten die roffelen (drumming) vooral voorkeur hebben voor potdeksel betimmering (clapboards) en niet-hout materialen. Voor foerageren heeft de specht vooral interesse in multiplex gevels (grooved plywood) of dakspanen (shakes). Potdeksel betimmering, dakspanen en houten planken gebruikt de specht het meest voor het maken van een nest (Harding et al., 2003).

Siding Type	Drumming	Foraging	Nesting	Total
Clapboards	22	3	45	70
Grooved Plywood	7	56	11	74
Nonwood	21	3	6	30
Shakes	4	26	65	95
TG and BB ^a	4	4	55	63
Total	58	92	182	

^a Tongue-and-groove (TG) and board-and-batten (BB) types of siding.

Figuur 6: Verdeling van 3 types spechten schade voor verschillende geveltypes (Harding et al., 2003).

3.3.2.3 Afwerkingstype

Afwerkingstypes laten zien dat spechten vooral een voorkeur hebben in gebeitst hout (72 procent). Daarna prefereren spechten geveerd hout (29 procent). De kans op schade bij niet-hout materialen is het kleinst (21 procent) (Harding et al., 2003). Als wordt gekeken naar kleuren is te zien dat vooral gevels met een aardekleur een vergrote kans op schade hebben. Pastel en wit kleuren laten een even grote kans op schade zien (Harding et al., 2007).

3.3.2.4 Omgeving

Gebouwen die in een sterk bebost gebied liggen hebben de grootste kans op schade. De kans neemt af naarmate de hoeveelheid bomen afneemt. Opvallend is, is dat de kans in open gebieden op spechtenschade voor niet-houten gebouwen even groot is als houten gebouwen (Harding et al., 2007).

3.4 Oplossingen

Het vorige hoofdstuk heeft beschreven welke gebouwen en materialen een hogere kans hebben op spechtenschade. Dit hoofdstuk zal voornamelijk kijken naar oplossingen die zijn gevonden aan de hand van literatuur. Ook zal er worden gekeken naar de effectiviteit van deze oplossingen. Het belangrijkste in succesvolle beheersing is maatregelen nemen zodra een specht schade toebrengt aan een gevel. Op het moment dat het hameren op gevels onderdeel wordt van het gedrag van spechten, is het heel lastig om het probleem te voorkomen (Craven & Drake, 2012). Oplossingen kunnen bestaan uit het weghalen van hetgeen dat de specht aantrekt, uitsluiting van de specht bij de gevel, verjagen van de specht, afweermiddelen aanbrengen en het aanbieden van alternatieven.

3.4.1 Type oplossingen

Om de spechten (en halsbandparkieten) weg te houden bij de gevels kunnen de volgende oplossingen toegepast worden. Deze oplossingen zijn gevonden aan de hand van literatuur (Andelt et al., 2014; Craven & Drake, 2012; Harding et al., 2007; Shackelford, 2000).

- Visuele afweer zoals de silhouetten van haviken, uilen en andere spechten.
- Visuele afweer zoals reflecterende tape, cd's en aluminium strips.
- Afweer met geluid zoals een apparaat dat geluid van vijanden van de specht afspeelt.
- De geluidversterking van de gevel verminderen door open ruimtes op te vullen.
- Uitsluiting door middel van bijvoorbeeld netten of een groene gevel.
- Alternatieven aanbieden zoals nestkasten.
- Gaten dichten en hierdoor ontmoedigen.

3.4.2 Effectiviteit oplossingen

Onderzoekers hebben gekeken naar beheermaatregelen om spechtenschade te verminderen (Harding et al., 2007). De onderzoekers hebben tijdens dit onderzoek gebruik gemaakt van visuele afweer, geluidsafweer en het aanbieden

van alternatieven. Dit onderzoek heeft geconcludeerd dat reflecterende tape de beste beheersmaatregel is om spechtenschade te voorkomen. Volgens het onderzoek voorkomt de tape schade in 50 procent van de gevallen. Hierbij moet wel vermeld worden dat er gewenning kan optreden van de reflecterende tape en dat de maatregel daardoor minder effectief wordt. Een ander onderzoek heeft gevonden dat het plaatsen van nestkasten ook kan helpen in het voorkomen van schade. Bij een huis waren vijf nestkasten (60cm x 30cm x 30cm met een opening van 10cm) geplaatst. Het onderzoek laat zien dat de nestkasten vrijwel gelijk bewoond werden door spechten en dat er geen nieuwe schade werd veroorzaakt (Shackleford, 2000). Wel belangrijk om te vermelden dat halsbandparkieten geen rol speelden in deze casus. Deze zouden in Nederland de nestkasten kunnen overnemen. Het gelijk repareren van gaten zou ook kunnen zorgen voor een vermindering in de vorming van nieuwe schade. Dit omdat de hollen een visuele aantrekking voor (andere) spechten of halsbandparkieten kunnen zijn (Andelt et al., 2014).

4 Conclusie

Schade van spechten aan gevels is een probleem dat al langer bekend is in verschillende landen. In Nederland zijn de afgelopen jaren meerdere gevallen gemeld van spechten die schade toebrengen aan (minerale) gevels. Een bijkomend probleem is, is dat halsbandparkieten ook interesse in de hopen hebben die de spechten achterlaten. Mogelijk dat halsbandparkieten zelfs hun eigen hopen maken in gevels. De problemen worden vooral gemeld in de Randstad. Net als in de rest van Nederland (op sommige plekken na) is hier een stijging van de grote bonte specht populatie te zien. Aan de hand van dit onderzoek wordt er verwacht dat de spechten vooral schade toebrengen aan de gevels tijdens het afbakenen van het territorium en het uithakken van nesten. Voor het afbakenen van het territorium zorgt de (EPS-)isolatie achter de gevel dat het geluid versterkt wordt. De versterking van het geluid helpt de specht in de competitie met andere spechten in de omgeving. Ook wordt er verwacht dat de spechten nesten maken in de gevels om mogelijk in te broeden. Dit wordt onder andere bevestigd door meldingen van broedgevallen in Duitsland en de vorm van de gaten in de gevels (Sylvia Weber, 2010). Ook worden meldingen gemaakt van halsbandparkieten gebruik maken van de gaten die zijn achtergelaten door de spechten. Het is alleen nog onduidelijk wat de rol van de halsbandparkiet in dit probleem is.

Om schade te voorkomen wordt geadviseerd om een combinatie toe te passen van het afweren van de specht en het aanbieden van alternatieven. Reflecterende tape lijkt de beste optie te zijn om spechten af te weren, echter bestaat hier de kans op gewening. Hierdoor neemt de effectiviteit van reflecterende tape mogelijk aanzienlijk af. Nestkasten lijken naar aanleiding van het literatuur onderzoek ook een redelijk effectieve oplossing. Deze nestkasten (en/of klankkasten) moeten worden geplaatst aan het gebouw. Het beste is om deze te verspreiden over het gebouw (met focus op de ergste schade locaties). Ook wordt er aangeraden om schade zo snel mogelijk te repareren. Dit zorgt enerzijds voor het afleren van het roffel gedrag op gevels. Anderzijds zorgt het voor een verminderde aantrekking van spechten (en halsbandparkieten) op de gevel.

Het is belangrijk om te vermelden dat bovenstaande adviezen zijn op basis van literatuuronderzoek. Het is noodzakelijk om verder onderzoek te doen naar de effectiviteit van de maatregelen. Dit literatuuronderzoek helpt wel in de keuze voor maatregelen die mogelijk de grootste kans hebben om schade aan gevels door spechten te voorkomen.

5 Discussie

Het is nog onduidelijk wat de rol van de halsbandparkiet is in dit probleem. De halsbandparkiet is van origine een secundaire holenbroeder. Er wordt verwacht dat ze vooral gebruik maken van de holen die gemaakt zijn door de spechten. Toch, zijn er verschillende meldingen gemaakt van halsbandparkieten die mogelijk zelf gaten maken in de gevel. Ook zijn er beelden van halsbandparkieten die knagen aan de voegen van gevels. Mogelijk dat ze dit doen om de vertering van voedsel te bevorderen. Dit zou betekenen dat ook actief moet worden ingezet op het weren van de halsbandparkiet. Dit zou kunnen door bijvoorbeeld het aanbieden van beter bereikbare steentjes.

De specht is een primaire holenbroeder. Dit betekent dat spechten maar één jaar in een nest broeden. Mogelijk dat dit ertoe leidt dat het plaatsen van nestkasten maar voor één jaar effectief is. Ook moet bij het plaatsen van nestkasten rekening gehouden moet worden met het weren van de halsbandparkiet. Hierbij kan gedacht worden aan toepassingen die ervoor zorgen dat de halsbandparkiet de nestkast niet kapot kan bijten.

6 Bibliografie

- Andelt, W. F., Hopper, S. N., Cerato, M., & Reynolds, M. (2014). *Preventing Woodpecker Damage*. Colorado State University. <https://extension.colostate.edu/docs/pubs/natres/06516.pdf>
- Craven, S., & Drake, D. (2012, February). *Woodpecker: Ecology & Damage Management*. Wildlife Damage. <https://wildlifedamage.cals.wisc.edu/wp-content/uploads/sites/289/2020/10/Woodpecker.pdf>
- Harding, E. G., Curtis, P. D., & Vehrencamp, S. L. (2007). Assessment of Management Techniques to Reduce Woodpecker Damage to Homes. *Journal of Wildlife Management*, 71(6), 2061–2066. <https://doi.org/10.2193/2006-491>
- Harding, E. G., Vehrencamp, S. L., & Curtis, P. D. (2003). External Characteristics of Houses Prone to Woodpecker Damage. *Human-Wildlife Conflicts*, 3(1), 136–144.
- Jonkers, D. A., & Bieshaar, G. (2014). Spechtenschade. *De Korhaan*, 48(1).
- Shackleford, C. E. (2000). *Woodpecker Damage: A Simple Solution to a Common Problem*. Texas Parks and Wildlife.
- SOVON. (2023a, February 20). *Broedvogels*. Great Spotted Woodpecker. <https://stats.sovon.nl/stats/soort/8760>
- SOVON. (2023b, February 20). *Great Spotted Woodpecker Distribution*. Great Spotted Woodpecker. <https://stats.sovon.nl/stats/soort/8760>
- SOVON. (2023c, February 20). *Great Spotted Woodpecker Relative Change*. Great Spotted Woodpecker. <https://stats.sovon.nl/stats/soort/8760>
- Strubbe, D., & Matthysen, E. (2007). Invasive ring-necked parakeets *Psittacula krameri* in Belgium: Habitat selection and impact on native birds. *Ecography*, 30, 578–588.
- Sylvia Weber. (2010). *Wer Klopt Denn Da? Spechte Als Fassadenhacker*. Landesbund für Vogelschutz.
- van der Wal, S. (2013). *Woodpeckers in urban environments: A review on mitigating damage to buildings* [Thesis]. Utrecht University.
- van Kleunen, A., van den Bremer, L., Lensink, R., & Wiersma, P. (2010). *De Halsbandparkiet, Monniksparkiet, Grote Alexanderparkiet in Nederland: Risicoanalyse en beheer*. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.
- Vogelbescherming Nederland. (2023a, February 20). *Grote bonte specht*. Grote Bonte Specht. <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/grote-bonte-specht>
- Vogelbescherming Nederland. (2023b, February 20). *Halsbandparkiet*. Halsbandparkiet. <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/halsbandparkiet>

Vroege Vogels (Director). (2022, September 26). *Halsbandparkieten knagen aan voegen* [Video recording].

<https://www.youtube.com/watch?v=5KjHeRrCDNU>

Colofon

SPECHTEN EN GEVELS

LITERATUUR ONDERZOEK NAAR HET BESCHADIGEN VAN GEBOUWEN DOOR SPECHTEN

KLANT

in opdracht van Bond voor Pleisterbouw

AUTEUR

Arcadis

ONZE REFERENTIE

WSVXJRSSPXCN-1905870876-659:1

DATUM

6 november 2025

STATUS

Definitief

GECONTROLEERD DOOR

Arcadis
Senior Ecoloog

VRIJGEGEVEN DOOR

Arcadis
Senior Ecoloog

Over Arcadis

Arcadis is dé wereldwijde partner die vooraan staat bij de meest impactvolle projecten van onze tijd. We helpen onze klanten duurzame keuzes te maken via de combinatie van digitale innovatie, expertise en toekomstgerichte vaardigheden in onder meer milieu, energie, water, gebouwen, transport en infrastructuur. Wij zetten die extra stap om onze klanten op maat gemaakte oplossingen te bieden voor ontwerp, engineering en advies. Door data-gedreven inzichten in te zetten geven we de natuurlijke en gebouwde omgeving samen vorm. Met meer dan 35.000 mensen bundelen we wereldwijde expertise en pakken we samen uitdagingen als klimaat, betaalbare energie en leefbare steden aan. We verbeteren de levenskwaliteit door onze aanwezigheid in meer dan 30 landen. In 2024 behaalden we een bruto-omzet van €5,0 miljard.

www.arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 220
3800 AE Amersfoort
Nederland

T +31 (0)88 4261 261

Arcadis. Improving quality of life

Volg ons op

[Arcadis](https://www.arcadis.com)